

***Школство у Босанској Крајини (Бихаћка и Врбаска област)
1918–1929: Зборник докумената, приредили: др Гојко Маловић,
мр Горан Ђуран, Љубица Ећимовић, Удружење архивских
радника Републике Српске [и] Архив Републике Српске,
Бањалука 2018, стр. 447***

Удружење архивских радника Републике Српске и Архив Републике Српске, уз помоћ средстава Министарства културе и информисања Републике Србије, објавили су "Школство у Босанској Крајини (Бихаћка и Врбаска област) 1918–1929: Зборник докумената", приређивача др Гојка Маловића, мр Горана Ђурана и Љубице Ећимовић. Овај Зборник је усмјерен на развој школства на територији Босанске Крајине, која је у времену 1918–1929. године обухватала Бихаћку и Врбаску област.

С обзиром на претходни период аустроугарске власти, те на период рата 1914–1918. године, школство у Босни и Херцеговини је у поратном периоду било у тешком стању, те је било потребно уложити много труда у обнову, развој и усмјеравање школства, што се првенствено односило на објекте за школске установе, опрему за учионице, уџбенике, обезбјеђење и финансирање наставног кадра и слично. Школство у Бихаћкој и Врбаској области, као и културна дјелатност уопште, било је на изузетно ниском нивоу, а у периоду заокруженом овим зборником, није се развијало истим планом нити истим темпом.

Школска политика, као изузетно важна компонента културно-просвјетне политике државе, показује политичку слику у држави и пропагандне тежње и активности њеног политичког врха. Када је ријеч о периоду који обухвата овај зборник докумената, пропагандне тежње су се односиле на пропагирање југословенског унитаризма, троименог народа Срба, Хрвата и Словенаца, а радило се на спречавању пропаганде љевичарских и сепаратистичких идеја. Развој школства се односио највише на основно и на средње школство (више у Врбаској области), док се на високо школство није полагала пажња, јер су се становници Босанске Крајине најчешће одлучивали за студије у Загребу, Београду и у иностранству.

Овај зборник докумената представља композицију промишљено одабраних 320 докумената, представљених хронолошки и хијерархијски. Пажљиво су одабрани најважнији и најинтересантнији државни просвјетни закони, уредбе, извјештаји, молбе, жалбе, статистички подаци и друго. Одабрана документа

потичу из сљедећих архивских фондова: Окружна област Бањалука (1918–1922), Велики жупан Врбаске области (1922–1929), Обласни одбор Врбаске области Бањалука (1922–1929), Народна основна школа Шарговац (1908–1956), Народна основна школа Приједор (1890–1956), Грађевинска секција Бањалука (1919–1929), Трећа народна основна школа Бањалука (1880–1944), Народна основна школа Ивањска (1902–1955) и Министарство просвете Краљевине Југославије. Ови фондови се налазе у Архиву Републике Српске у Бањалуци и у Архиву Југославије у Београду. Њихов задатак је да нам покушају приказати стање и развој школства у Босанској Крајини, те да помогну истраживачима који се баве овом проблематиком.

Приређивачи планирају да објаве и други том зборника архивских докумената.